

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)

Tarja Konola-Jokinen

Tornion kaupunki ja Tornion Perheiden Talo ry ovat tehneet pitkään yhteistyötä lapsiperheille suunnatun avoimen toiminnan järjestämisessä. Perheiden Talon toiminnan tavoitteena on tarjota lapsille ja perheille matalan kynnyksen kohtaamispaikka, vertaistukea, ohjattua toimintaa sekä tukea vanhemmuuteen ja perheiden arkeen.

Perheiden Talon toiminta perustuu laajaan yhteistyöverkostoon. Tornion Perheiden Talo ry oman henkilöstön lisäksi toimintaan osallistuvat Tornion kaupunki, Tornion seurakunta, Lapin hyvinvointialue sekä useat järjestöt ja vapaaehtoiset. Vuonna 2026 Perheiden Talo ry henkilöstöön kuuluvat toiminnanjohtaja ja järjestöavustaja. Tornion seurakunnan lastenohjaaja työskentelee toiminnassa 80 prosentin työpanoksella. Tornion kaupungin panoksena toiminnassa on ollut 100-prosenttisesti Perheiden Talolla työskentelevä varhaiskasvatuksen työntekijä. Lisäksi kaupungin liikuntapalvelut ja Aineen taidemuseo osallistuvat toimintaan omalla henkilöstöpanoksellaan.

Perheiden Talon toiminta on kokonaisuutena laajaa. Vuonna 2025 avoimeen varhaiskasvatukseen liittyvää toimintaa järjestettiin 302 kertaa ja osallistumiskertoja oli yhteensä 4 715. Toiminnassa tavoitettiin 875 eri henkilöä. Luvut sisältävät lastenkerhojen lisäksi muun muassa perhekerhot ja kesäretket, motoriikkaradan, taidetyöpajat, vauvakuplan ja Perhepolku-toiminnan.

Perheiden Talon viikko-ohjelman mukaisessa toiminnassa kaupungin varhaiskasvatuksen työntekijä ja Tornion seurakunnan työntekijä toimivat pääosin työparina. Perjantaisin toiminnassa työparina on ollut kaupungin varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori.

Kaupungin oman avoimen varhaiskasvatuksen palvelutarve on kuitenkin muuttunut. Syksyllä 2026 avoimen varhaiskasvatuksen lastenkerhoon on hakenut yhdeksän lasta (tilanne 14.8.2026). Yhä suurempi osa pienistä lapsista osallistuu kunnalliseen tai yksityiseen varhaiskasvatukseen päiväkodeissa. Palvelutarpeen muutoksen ja kaupungin talouden sopeuttamistarpeiden vuoksi on perusteltua arvioida kaupungin Perheiden Taloon kohdistaman henkilöstöresurssin tarkoituksenmukaisuutta uudelleen.

Nykyisessä yhteistyösopimusluonnoksessa kaupungin varhaiskasvatuksen työntekijän on määritelty työskentelevän Perheiden Talolla 100 prosenttia työajastaan. Kaupunki toimii lisäksi Perheiden Talon osavuokraajana.

Kaupunginvaltuusto (KV 15.12.2025 §151) on vuoden 2026 talousarvion yhteydessä varannut Perheiden Talon toimintaan 29 570 euron resurssin. Kyseessä on kaupungin omaan toimintaan varattu talousarvioresurssi, ei Perheiden Talo ry myönnetty erillinen avustus. Tavoitteena on toteuttaa valtuuston linjaus siten, että kaupungin tuki Perheiden Talon toimintaan

jatkuu vuonna 2026, mutta tuen rakennetta muutetaan vastaamaan paremmin nykyistä palvelutarvetta.

Siirtymäkausi 1.9.–31.12.2026

Vuoden 2026 loppuvuotta esitetään siirtymäkaudeksi, jonka aikana kaupungin henkilöstöpanosta Perheiden Talossa vähennetään nykyisestä 100 prosentin työpanoksesta 50 prosenttiin.

Samalla kaupungin osallistumista Perheiden Talon tilakustannuksiin vahvistetaan. Nykyinen noin 6 000 euron vuosittainen tilakustannuksiin kohdistuva panos korotetaan 10 000 euroon vuonna 2026.

Kaupungin muut yhteistyömuodot jatkuvat mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi liikuntapalvelujen liikuntaneuvojan tai -koordinaattorin toteuttama toiminta sekä Aineen taidemuseon henkilöstön toteuttamat taidetyöpajat muodostavat jatkossakin osan kaupungin monialaisesta yhteistyöstä Perheiden Talon kanssa.

Siirtymäkaudella arvioidaan samalla avoimen varhaiskasvatuksen toiminnan tarvetta, osallistujamääriä sekä uuden kumppanuusmallin toimivuutta.

Kumppanuusmalli vuosille 2027–2029

Vuoden 2027 alusta lähtien kaupungin ja Tornion Perheiden Talo ry välistä yhteistyötä esitetään muutettavaksi nykyisestä henkilöstöresurssiin vahvasti perustuvasta mallista kumppanuusmalliksi.

Tornion Perheiden Talo ry vastaa Perheiden Talon toiminnan järjestämisestä, toiminnan käytännön toteuttamisesta sekä tarvittavasta henkilöstöstä. Perheiden Talo ry toimii myös STEA-rahoituksen hakijana. Nykyisessä yhteistyösopimuksessa STEA-rahoituksen hakijaksi on jo määritetty Tornion Perheiden Talo ry.

Tornion kaupunki tukee Perheiden Talon toimintaa vuosina 2027–2029 10 000 eurolla vuodessa tilakustannuksiin.

Kaupungin varhaiskasvatuspalvelujen yhteistyö muuttuu konsultatiiviseksi ja asiantuntijapohjaiseksi. Varhaiskasvatuksen henkilöstö voi osallistua esimerkiksi Perheiden Talon toiminnan vuosikellon, toimintasuunnitelman ja lapsiperheille suunnatun toiminnan suunnitteluun yhdessä Perheiden Talo ry ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lisäksi kaupungin eri palvelualueet voivat osallistua Perheiden Talon toimintaan omien tavoitteidensa ja resurssiensa puitteissa. Tällaisia yhteistyömuotoja voivat olla esimerkiksi liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen toteuttama lapsille ja perheille suunnattu toiminta.

Kumppanuusmallissa kaupungin rooli säilyy aktiivisena yhteistyökumppanina, mutta Perheiden Talo ry vastaa yhdistyksen oman toiminnan operatiivisesta järjestämisestä ja henkilöstöresursseista.

Perheiden Talo ry saa vuonna 2026 STEA kohdennettua toiminta-avustusta 106 680 euroa. STEA-rahoituksen tulevaan tasoon liittyy valtakunnallisten avustuspäärahojen vähenemisen vuoksi epävarmuutta. STEA julkaistuissa avustuskriteereissä ei kuitenkaan ole asetettu vaatimusta siitä, että yksittäisen yhteistyökumppanin aikaisempi henkilöstö- tai euromääräinen panos olisi säilytettävä muuttumattomana

avustuksen jatkumisen edellytyksenä. Yhteistyökumppaneiden roolit ja toimintaan osoittamat resurssit tulee kuvata hakemuksessa ja yhteistyösopimuksissa ajantasaisesti.

Kumppanuusmalli vuosille 2027–2029 kirjataan erilliseen Tornion kaupungin ja Tornion Perheiden Talo ry väliseen yhteistyö- ja kumppanuussopimukseen.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

1. Siirtymäkausi 1.9.–31.12.2026

että Tornion kaupungin varhaiskasvatuksen henkilöstöpanos Tornion Perheiden Talossa muutetaan 1.9.2026 alkaen 50 prosentiksi työntekijän työajasta vuoden 2026 loppuun saakka,

että kaupungin Perheiden Talon tilakustannuksiin kohdistama tuki korotetaan vuonna 2026 yhteensä 10 000 euroon,

sekä että kaupungin muu toiminnallinen yhteistyö Perheiden Talon kanssa jatkuu eri palvelualueiden käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

2. Kumppanuusmalli vuosille 2027–2029

että Tornion kaupungin ja Tornion Perheiden Talo ry yhteistyö järjestetään 1.1.2027 alkaen kumppanuusmallilla, jossa Tornion Perheiden Talo ry vastaa Perheiden Talon toiminnan järjestämisestä ja henkilöstöresursseista,

että Tornion kaupunki osallistuu Perheiden Talon tilakustannuksiin 10 000 eurolla vuodessa vuosina 2027–2029 edellyttäen vuosittaista talousarviomäärärahaa,

että kaupungin varhaiskasvatuspalvelut osallistuvat yhteistyöhön jatkossa konsultatiivisella asiantuntijapanoksella esimerkiksi toiminnan vuosikellon ja toimintasuunnitelman laatimisessa,

sekä että kaupungin muut palvelualueet voivat osallistua Perheiden Talon toimintaan omien tavoitteidensa ja käytettävissä olevien resurssiensa mukaisesti.

Sivistyslautakunta valtuuttaa sivistystoimenjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan vuosia 2027–2029 koskevan kumppanuussopimuksen edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana jäsen Juntti Mirva esitti ja jäsen Parkkila Olavi kannatti, että palautetaan kumppanuussopimus valmisteluun. Tavoitteena on sopimus, minkä molemmat osapuolet voivat osaltaan allekirjoittaa ja jolla ei ole kustannusvaikutusta Tornion kaupungille.

Puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tehty sivistystoimenjohtajan päätösesityksestä poikkeava kannatettu esitys, asiasta on äänestettävä.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat päätösehdotuksen mukaista päätösesitystä äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Juntti Mirvan tekemää ja Parkkila Olavin kannattamaa esitystä, että palautetaan kumppanuussopimus valmisteluun. Tavoitteena on sopimus, minkä molemmat osapuolet voivat osaltaan allekirjoittaa ja jolla ei ole kustannusvaikutusta Tornion kaupungille, äänestävät "ei".

Äänestys hyväksyttiin. Nimenhuudon mukaan tehdyssä äänestyksessä annettiin 7 "jaa" ääntä (Auno Kimmo, Hookana Janne, Hytönen Tanja, Kärenlampi Toini, Koskimäki Sami, Mommo Pekka ja Röntynen Petri) ja 4 "ei" ääntä (Juntti Mirva, Kuismanen Laura, Knuuti Milla ja Parkkila Olavi). Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, ettei ole muita puheenvuoroja eli pohjaesitys tuli hyväksytyksi.

SIVISTYS 16.9.2026
1061/02.05.01.00/2026

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Hannu Markkula
Tarja Konola-Jokinen

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 26.8.2026 § 88 Tornion Perheiden Talon yhteistyön järjestämisestä siirtymäkaudella 1.9.-31.12.2026 sekä hyväksyi yhteistyötä koskevan kumppanuusmallin vuosille 2027-2029.

Tornion Perheiden Talo ry on toimittanut kaksi erillistä oikaisuvaatimusta, joista toinen koskee siirtymäkautta ja toinen vuosien 2027-2029 kumppanuusmallia. Koska molemmat oikaisuvaatimukset kohdistuvat em. lautakunnan päätökseen, käsitellään oikaisuvaatimukset yhtenä kokonaisuutena.

Sivistyslautakunta on em. päätöksellään hyväksynyt kumppanuusmallin Tornion kaupungin ja Tornion Perheiden Talo ry:n kanssa vuosille 2027-2029. Oikaisuvaatimuksessa on todettu, ettei yhdistys voi hyväksyä kumppanuusmallia, koska se ei ole riittävä Perheiden Talon toiminnan jatkuvuudelle. Tehty päätös vaarantaa oikaisuvaatimuksen mukaan STEA -avustuksen hakemisen sekä yhteistyön Tornion seurakunnan kanssa.

Oikaisuvaatimuksessa on todettu muun muassa, että avoimen varhaiskasvatuksen palvelutarve ei ole muuttunut. Kaupungille esitetään, että kaupungin varhaiskasvatuksen opettaja työskentelisi Perheiden Talolla 80 % työajalla ja kaupungin liikuntatoimi tulisi järjestämään motoriiKKarataa perjantaisin yhteistyössä kaupungin varhaiskasvatuksen opettajan kanssa.

Edelleen oikaisuvaatimuksen mukaan lautakunnan päätöksessä ei huomioida avoimen varhaiskasvatuksen palvelutarvetta kokonaisuudessaan vaan ainoastaan varhaiskasvatuskerhojen osalta.

Sivistyslautakunnan päätöstä tehtäessä ei ole arvioitu yksinomaan lastenkerhoon hakeneiden lasten määrää, vaan kokonaisuutena kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen palvelurakennetta, palvelujen käyttöä sekä kaupungin käytettävissä olevien resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista.

Päätöksen valmistelussa on huomioitu, että lasten osallistuminen kunnalliseen ja yksityiseen varhaiskasvatukseen on lisääntynyt ja avoimen varhaiskasvatuksen toimintaympäristö on muuttunut aikaisemmista vuosista. Samalla kaupungilla on velvollisuus arvioida palvelujen

järjestämistapoja sekä käytettävissä olevien resurssien kohdentamista osana talouden sopeuttamista ja palveluverkon kokonaisuutta.

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2026 talousarvion yhteydessä lisätä Perheiden Talon toimintaan osoitettua määrärahaa sekä edellytti toiminnan tulevaisuuden järjestämistä koskevan suunnitelman tuomista sivistyslautakunnan käsiteltäväksi. Valtuusto ei päätöksessään määritellyt Perheiden Taloon osoitettavan henkilöstöresurssin määrää eikä sitonut määrärahan käyttöä tiettyyn toimintamalliin. Sivistyslautakunta on käyttänyt sille kuuluvaa toimivaltaa arvioidessaan toiminnan järjestämistapaa sekä kaupungin resurssien kohdentamista vuosille 2026–2029.

Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että vuosille 2027–2029 hyväksytty kumppanuusmalli ei riittävästi turvaa Tornion Perheiden Talon toiminnan jatkuvuutta ja että kaupungin henkilöstöpanoksen vähentäminen sekä yhteistyömallin muuttaminen voivat heikentää yhdistyksen mahdollisuuksia saada STEA-avustusta tulevana vuosina. Oikaisuvaatimuksessa esitetään lisäksi arvio, jonka mukaan kaupungin 10 000 euron tilakustannuksiin kohdistuva tuki ei tosiasiallisesti vahvistaisi Perheiden Talon taloutta, koska STEA voisi ottaa tämän huomioon omassa avustusharkinnassaan.

Sivistyslautakunta toteaa, että oikaisuvaatimuksessa esitetyt näkemykset ovat osin arvioita tulevista mahdollisista vaikutuksista.

Oikaisuvaatimuksessa on viitattu arvioihin siitä, miten yhteistyömallin muutos saattaa vaikuttaa tulevaan STEA-avustusharkintaan.

Oikaisuvaatimuksen yhteydessä ei kuitenkaan ole esitetty sellaista kirjallista selvitystä, jonka perusteella voitaisiin todeta lautakunnan päätöksen johtavan välittömästi tai väistämättä STEA-avustuksen alentumiseen tai menettämiseen.

Sivistyslautakunta toteaa lisäksi, että STEA tekee avustuspäätöksensä itsenäisen kokonaisharkinnan perusteella. Kaupungilla ei ole toimivaltaa eikä mahdollisuutta ennakoida tulevien avustuspäätösten sisältöä. Mahdollinen vaikutus yhdistyksen tulevaan valtionavustukseen on päätöksenteossa huomioon otettava seikka, mutta siitä ei seuraa kaupungille velvollisuutta säilyttää aiempaa henkilöstöpanostaan muuttumattomana. Sivistyslautakunnalla on toimivalta arvioida kaupungin henkilöstöresurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista sekä kaupungin palveluiden järjestämistä osana kaupungin talouden ja palvelurakenteen kokonaisuutta.

Päätöksen valmistelussa on tunnistettu STEA-rahoitukseen liittyvä epävarmuus sekä valtakunnallisesti kiristynyt avustusrahoituksen tilanne. Päätöksen perusteluissa on todettu, että STEA-rahoituksen tulevaan tasoon liittyy epävarmuutta ja että yhteistyökumppaneiden roolit sekä toimintaan osoitettavat resurssit tulee kuvata hakemuksissa ja yhteistyösopimuksissa ajantasaisesti. Näin ollen oikaisuvaatimuksessa esiin tuotua STEA-rahoitukseen liittyvää mahdollista riskiä ei ole sivuutettu päätöksenteossa.

Sivistyslautakunta toteaa, että yhteistyömallin muuttamiseen voi liittyä epävarmuutta myös yhdistyksen tulevan rahoituksen näkökulmasta. Mahdollisen riskin olemassaolo ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kyseinen seuraus toteutuisi varmasti tai että lautakunnan päätös olisi tämän vuoksi lainvastainen. Sivistyslautakunta on voinut käyttää sille kuuluvaa harkintavaltaa tilanteessa, jossa kaikkia päätöksen tulevia vaikutuksia ei ole mahdollista varmasti ennakoida.

Sivistyslautakunta katsoo, että hyväksytyn kumppanuusmallin tarkoituksena ei ole heikentää Tornion Perheiden Talo ry:n toimintaedellytyksiä tai STEA-avustuksen hakemisen mahdollisuuksia. Kumppanuusmallin tavoitteena on määritellä kaupungin tosiasiallinen, toteuttamiskelpoinen ja pitkäjänteinen rooli yhteistyökumppanina muuttuneessa palvelu- ja taloustilanteessa. Mallissa Tornion Perheiden Talo ry vastaa jatkossakin toiminnan järjestämisestä, käytännön toteutuksesta ja henkilöstöresursseista, kun taas kaupunki osallistuu toimintaan tilakustannuksiin kohdistuvalla tuella sekä muulla sovittavalla yhteistyöllä.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi katsottu, ettei yhdistys tarvitse kaupungin tarjoamaa konsultatiivista asiantuntijayhteistyötä. Sivistyslautakunta toteaa, ettei päätöksessä ole siirretty yhdistyksen toiminnan johtamista, suunnitteluvastuuta tai päätösvaltaa kaupungille. Päätöksen mukaisesti Tornion Perheiden Talo ry vastaa edelleen toiminnan järjestämisestä ja operatiivisesta toiminnasta. Kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden osallistumisella on tarkoitettu yhteistyökumppanina tapahtuvaa asiantuntijayhteistyötä, ei yhdistyksen toiminnan johtamista tai siihen liittyvän päätösvallan käyttämistä. Päätöksessä ei ole asetettu Tornion Perheiden Talo ry:lle velvollisuutta käyttää kaupungin tarjoamaa asiantuntijatukea eikä päätöksellä ole puututtu yhdistyksen toimivaltaan päättää omasta toiminnastaan.

Sivistyslautakunta katsoo, että oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia uusia oikeudellisia tai tosiseikallisia perusteita, joiden johdosta sivistyslautakunnan päätöstä olisi pidettävä lainvastaisena tai joiden perusteella päätöstä olisi aihetta muuttaa. Oikaisuvaatimuksessa esitetyt näkökohdat kohdistuvat pääosin päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen sekä sen mahdollisten tulevien vaikutusten arviointiin.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hylkää oikaisuvaatimukset.

Päätös
